

T.C.
ULAŖTIRMA BAKANLIĐI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

0 8 Mart 2010

GK 26
7/9915

Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/461
Konu :Trabzon Milletvekili Sayın
Süleyman Latif YUNUSOĞLU'nun
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: TBMM BaŖkanlıĐının 07.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15837 sayılı yazısı.

Trabzon Milletvekili Sayın Süleyman Latif YUNUSOĞLU'nun 7/9915 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuŖtur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
UlaŖtırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĐITIM:

TBMM BaŖkanlıĐı

BaŖbakanlık

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU'NUN
7/9915 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Türkiye'de onbinlerce ADSL kullanıcısı, telefon hattı olmadan ADSL kullanmak istemekte ve Türk Telekom'un telefon hatsız ADSL hizmeti verebilmesi için gerekli altyapıya sahip olduğu halde sabit telefon hatlarından aldığı sabit ücret nedeniyle ADSL için telefon hattını mecbur bıraktığı iddia edilmektedir.

SORULAR:

1- ADSL kullanıcıları için telefon hattı aboneliğinin mecbur tutulmasının hukuki dayanağı ve gerekçesi nedir?

2- Türk Telekom telefon hattı olmadan ADSL hizmeti verebilecek altyapıya sahip midir? Bu altyapının kuruluma hangi tarihte başlanmıştır? Şu anda ülkemizin hangi bölgelerinde ve yüzde kaçında bu altyapı vardır?

3- Türkiye'de kaç ADSL kullanıcısı vardır? ADSL kullanıcılarından kaçının aylık ortalama telefon fatura tutarı 15 TL ve altındadır?

4- Telefon hattı olmadan ADSL hizmeti alımı konusunda mahkemelerinde başvuran vatandaşlarımızın lehine kararlar verdiği bilindiği halde Bakanlık olarak hem internet kullanımını özendirmek hem de yurttaşlarımızın soyulmasını engellemek için neden harekete geçmiyorsunuz?

5- Sabit Telefon hattından sabit ücret alınmasına yönelik uygulama bizden başka hangi Avrupa Birliği Ülkelerinde vardır? Sabit ücretin kaldırılması için bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız, vatandaşlarımızın en kaliteli hizmeti en ekonomik fiyatla alması ve sektörde vatandaşlarımıza hizmet sunan bir çok alternatif elektronik haberleşme altyapısı oluşmasını temin etmek amacıyla, farklı teknolojileri de kapsayacak şekilde yetkilendirme ve lisanslandırma çalışmalarının yapılmasını hedef almıştır. Bu altyapıların çeşitliliği ve sayısı artırılırken, ülke kaynaklarının da en verimli bir şekilde kullanılmasını teminen ortak yerleşim ve tesis paylaşımı da teşvik edilmekte, gerekiyorsa zorunluluk getirilmekte ve bu konuya ait bir çok düzenleme yapılmaktadır.

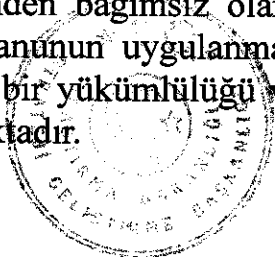
ADSL hizmeti, vatandaşların evlerine kadar çekilmiş bulunan bakır kablo üzerinden ses hizmetine ilaveten sunulan bir erişim hizmetidir. Bu hizmetin altyapısı, daha önce çekilmiş bir altyapı olduğu için büyük oranda Türk Telekom'a aittir. Bakanlığımızın politikaları çerçevesinde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (BTK) tarafından yapılan düzenlemelerle bu ortak altyapıyı diğer işletmecilerle de paylaşması sağlanmıştır. Mevcut altyapının ortaklaşa paylaşılması ile diğer işletmecilerin abonelerine de açılan bu hizmete ilaveten, Türk Telekom altyapısına bağlı kalmaksızın diğer işletmecilerin de kendi altyapılarını kurmalarının da önü açılmış ve bununla ilgili olarak Altyapı Sağlayıcılığı gibi yetkilendirmeler yapılmıştır.

Bu düzenlemelerle hedeflenen husus, vatandaşların hizmet alabilecekleri altyapıların sayısını artırmak ve sektörde etkin rekabet ortamının gelişmesini sağlamaktır. Bunun sonucunda da vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalite seviyeleri artarken fiyatları ve tarifeleri düşmektedir.

Mevcut durumda son kullanıcılara perakende seviyede internet erişimi hizmeti yetkilendirilmiş İnternet Servis Sağlayıcıları (İSS) tarafından sunulmakta olup Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) son kullanıcılara doğrudan internet erişim hizmeti sunmamaktadır. İSS'ler kendi abonelerine internet erişimi sunabilmek için Türk Telekom'dan toptan seviyede hizmet almaktadırlar. DSL teknolojisinde abone ile İSS arasındaki bağlantının sağlanmasında, 'yerel ağ' olarak nitelendirilen Türk Telekom'un sabit telefon şebekesinin (PSTN) evlere kadar uzanan bakır kablolardan oluşan kısmı kullanılmaktadır. Dolayısıyla İSS'ler kendi kullanıcılarına ADSL internet erişim hizmeti sunabilmek için Türk Telekom'un altyapısını kullanmakta, başka bir deyişle Türk Telekom'dan toptan seviyede hizmet satın almaktadırlar.

ADSL internet erişim hizmetiyle ilgili olarak İSS'lerin Türk Telekom'dan toptan seviyede alacakları hizmetlere ilişkin düzenlemeler, 10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 05.11.2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) başta olmak üzere ilgili mevzuat kapsamında BTK tarafından yapılmaktadır. Bu kapsamda, Türk Telekom'un İSS'lere yönelik olan toptan seviyede sunduğu internet erişim tarifeleri, Türk Telekom tarafından teklif edilmekte ve BTK tarafından Elektronik Haberleşme Kanunu ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin Kurum düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirilerek onaylanmaktadır. Söz konusu hizmetler tarifelerinin onaylanmasını müteakiben yürürlüğe girmektedir.

Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında BTK tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde Türk Telekom tarafından sunulmakta olan ve İSS'lerin son kullanıcılara ADSL internet erişim hizmeti sunmalarına imkân sağlayan 'Al-Sat', 'Veri Akış Erişimi', 'Yerel Ağa Ayrıştırılmış Tam Erişim' ve 'Yerel Ağa Paylaşımlı Erişim' olmak üzere farklı hizmetler söz konusudur. İSS'lerin Türk Telekom'dan yukarıda sayılan hizmetlerden Yerel Ağa Ayrıştırılmış Tam Erişim hizmetini alarak, kendi kullanıcılarına, telefon aboneliği içermeyen ADSL internet erişim hizmeti sunabilme imkânları mevcuttur. Bu yöntem mevcut durum itibariyle ülke çapında belirli santrallerde sunulmaktadır. İSS'ler, Yerel Ağa Ayrıştırılmış Tam Erişim yöntemi ile hâlihazırda ülke çapındaki toplam abonelerin yaklaşık % 40'ına hizmet sunma imkânına sahip olup bu rakam, söz konusu hizmetin sunulduğu santral sayısının üçer aylık periyotlarda gerçekleşen artışına bağlı olarak yükselmektedir. Diğer taraftan, Al-Sat, Veri Akış Erişimi ve Yerel Ağa Ayrıştırılmış Paylaşımlı Erişim yöntemleri, mevcut durum itibariyle ADSL hizmetinin, telefon aboneliği ile birlikte sunulmasına dayanmakta olup hâlihazırda söz konusu yöntemlerle ADSL hizmetinin telefon aboneliğinden bağımsız olarak sunulması yönünde Elektronik Haberleşme Kanunu ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin Kurum düzenlemeleri kapsamında Türk Telekom'un bir yükümlülüğü veya bu konuda BTK tarafından onaylanmış bir tarife bulunmamaktadır.

ADSL hizmeti için teknik olarak sabit telefon aboneliği zorunluluğu bulunmamakla birlikte, her halükârda, Türk Telekom santralleri ile ADSL hizmetini talep eden son kullanıcıları birbirine bağlayan ve üzerinden telefon hizmetinin de verilebildiği Türk Telekom'a ait olan bakır kabloların kullanılması gerekmektedir. Diğer taraftan, yukarıda da belirtildiği üzere İSS'lerin Türk Telekom'dan toptan seviyede "yerel ağa tam erişim" hizmetini alarak kullanıcılarına, telefon aboneliği içermeyen ADSL hizmeti sunabilme imkânları mevcuttur. Söz konusu hizmet ile İSS'ler Türk Telekom erişim şebekesindeki bakır kablo çifti frekans spektrumunun tamamına erişebilmekte olup, istedikleri takdirde müşterilerine telefon aboneliği olmaksızın ADSL hizmeti sunabilmektedir.

Telefon hattı olmadan ADSL hizmeti alımı konusunda yükümlülük öngören ve BTK'ya tebliğ edilmiş olan bir Mahkeme Kararı bulunmamaktadır. Bu kapsamda, telefon hattı olmadan ADSL hizmeti sunumu konusunda alındığı ifade edilen mahkeme kararlarının uygulanma keyfiyeti hakkında BTK tarafından bir değerlendirme yapılması mümkün değildir. Bununla birlikte kullanıcıların telefon aboneliği olmadan DSL hizmetlerinden faydalanması anlamını taşıyan Yalın DSL hizmetinin sunumuna ilişkin Rekabet Kurulu'nun 18.02.2009 tarih ve 09-07/127-38 sayılı kararı ile Türk Telekom tarafından yalın ADSL uygulamasının başlatılmasını teminen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na gerekli başvurunun yapılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda Türk Telekom Yalın ADSL konusunda Kurumumuza 03.07.2009 tarihli bir yazı sunmuştur. Söz konusu başvurunun değerlendirilmesi sürecinde Türk Telekom ile bahse konu hizmetin sunumuna ilişkin ücret ve usul esasların belirlenmesi amacıyla bir dizi toplantılar yapılmış olup, Türk Telekom'un tarife teklifini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na sunmasını müteakip, Kurum düzenlemeleri çerçevesinde söz konusu hizmetin 2010 yılı içerisinde sunulmasının mümkün olacağı beklenmektedir.

PSTN (telefon) şebekelerinde sabit ücret ses ve/veya veri iletiminde kullanılan telefon hattının bakım, onarım ve işletim maliyetlerini içermekte olup, fiziksel hattın aktif olarak tutulabilmesi için alınmaktadır. 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu başta olmak üzere ülkemizde yürürlükte olan elektronik haberleşme mevzuatında sabit ücret açıkça yer almaktadır. Söz konusu Kanunun "Tarifelerin Düzenlenmesi" başlıklı 13'üncü maddesine göre işletmeciler, uygulayacakları tarifeleri, ilgili mevzuat ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde serbestçe belirleyebilmekte olup anılan maddenin 1. fıkrasında "Tarife; abonman ücreti, sabit ücret, konuşma ücreti, hat kirası ve benzeri değişik ücret kalemlerinden birisi veya birkaçı olarak tespit edilebilir." hükmü yer almaktadır. Bu hükümden de anlaşıldığı üzere sabit ücret, işletmeci tarafından ilgili mevzuat kapsamında uygulanabilen tarifeler arasında yer almakta olup, sabit ücret alınmasında herhangi bir hukuka aykırılık söz konusu değildir. Abonenin sahip olduğu telefon hattını ne ölçüde ve hangi amaçla kullandığından bağımsız olarak söz konusu hattın işletmeciye bir maliyeti olmaktadır. Diğer bir ifade ile abone sabit ücreti aktif bir PSTN hattına sahip olma karşılığında ödemektedir. Sabit ücret uygulaması bütün Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere pek çok ülkede sabit telefon hattının bakım, onarım ve işletim maliyetleri karşılığında alınmaktadır.

